

Sygn. akt	III AUa 316/15
------------------	-----------------------

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **8 lipca 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Irena Mazurek (spr.)
	Sędziowie:	SSA Ewa Madera SSA Alicja Podczaska
	Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **8 lipca 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **A. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek apelacji wniesionej przez wnioskodawczynię

od wyroku **Sądu Okręgowego w Rzeszowie**

z dnia **28 stycznia 2015 r.** sygn. akt **IV U 181/14**

uchyla zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 24 lipca 2012 r. , przekazuje sprawę do rozpoznania organowi rentowemu i umarza postępowanie .

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 8 lipca 2015r.

Decyzją z dnia 24 lipca 2012 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawczyni A. W. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy , dochodzonego wnioskiem

z dnia 9 maja 2012r. w trybie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

Powołując w podstawie prawnej decyzji art. 12 w/w ustawy, organ rentowy stwierdził, że w świetle orzeczenia Komisji Lekarskiej Zakładu z dnia 17 lipca 2012 r. wnioskodawczyni nie spełnia zasadniczej przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia rentowego, jako że w orzeczeniu tym ustalono, że nie jest niezdolna do pracy.

Wnioskodawczyni A. W. odwołała się od w/w decyzji ZUS do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie. W odwołaniu z dnia 10 sierpnia 2012r., wnioskodawczyni wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji, poprzez potwierdzenie jej uprawnienia do świadczenia rentowego, w lapidarny sposób zarzuciła, że wbrew stanowisku ZUS jej stan zdrowia czyni ją niezdolną do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy emerytalno – rentowej, za czym przemawiać miało długoletnie leczenie neurologiczne i okulistyczne, z zaakcentowaniem faktu kilkukrotnego w ciągu roku korzystania z zabiegów rehabilitacyjnych.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 17 sierpnia 2012 r. „pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., wnosił o oddalenie żądania wnioskodawczyni z tego samego zasadniczego względu, który powołany został w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, po rozpoznaniu odwołania A. W. „wyrokiem z dnia 11 lipca 2013r.(sygn. akt IV U 1302/12) zmienił zaskarżoną decyzję ZUS, przyznając wnioskodawczyni prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres 5 lat, począwszy od dnia 9 maja 2012r. Powyższe rozstrzygnięcie oparte zostało na ustnych wyjaśnieniach biegłego lekarza ortopedy, w których ostatecznie –pomimo uprzedniej odmiennej pisemnej opinii –uznał, że odwołująca w/w okresie jest częściowo niezdolna do pracy z powodu schorzeń narządu ruchu, nadto w sytuacji pozyskania przez Sąd I instancji odmiennych w swych konkluzjach opinii biegłych lekarzy: okulisty, neurologa i specjalisty z zakresu medycyny pracy. Przyjmując przy tym pełną miarodajność w/w ustnych wyjaśnień biegłego lekarza ortopedy dla zasadniczego

w sprawie ustalenia o częściowej okresowej niezdolności do pracy wnioskodawczyni (przyznając się też tym samym w uzasadnieniu wyroku do omyłki pisarskiej zawartej w części decyzyjnej rozstrzygnięcia w zakresie określenia stopnia niezdolności do pracy odwołującej), Sąd Okręgowy nie wyjaśnił z jakich względów przyznał przewagę mocy dowodowej tego rodzaju opinii i czy w ogóle zaistniały uzasadnione merytorycznie przesłanki do zamiany stanowiska przez samego w/w biegłego lekarza ortopeda. Ustalając więc jeszcze, że odwołująca jest z zawodu krawcową, a aktualnie pozostaje w zatrudnieniu w warunkach pracy chronionej jako pracownik ochrony, oraz, że w okresie od 21 lipca 2005r. do 31 marca 2007r. pobierała rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy, Sąd I instancji –dokonując oceny prawnej sprawy –stwierdził, że wnioskodawczyni A. W. aktualnie też w dacie nowego wniosku rentowego spełniła wszystkie konieczne przesłanki nabycia prawa do dochodzonego świadczenia rentowego, przewidziane w art. 57 i art. 12 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). W podstawie prawnej wyroku powołany też został art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 11 lipca 2013r. zaskarżony został przez pozwanego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.. W apelacji z dnia 14 sierpnia 2013r. pozwany organ rentowy zarzucając przede wszystkim naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważania materiału dowodowego w sprawie, co legło u podstaw wadliwego ustalenia o całkowitej okresowej niezdolności do pracy odwołującej, skutkując następczym naruszeniem prawa materialnego tj. art. 57 ustawy

z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) przez uznanie, iż wnioskodawczyni spełnia wszystkie przewidziane w tym przepisie warunki nabycia prawa do renty, wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania, względnie jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. W krótkim uzasadnieniu wniesionego

środku odwoławczego skarżący w szczególności akcentował, iż Sąd Okręgowy nie wyjaśnił z jakich względów przyznał przewagę mocy dowodowej ustnym wyjaśnieniom biegłego lekarza ortopedy nad pozostałymi - odmiennymi w swych konkluzjach - pisemnymi opiniami biegłych, niezależnie od tego, iż nawet z tych wyjaśnień nie wynikało aby odwołująca była całkowicie niezdolna do pracy, jak przyjął w sentencji wyroku Sąd I instancji.

Wnioskodawczyni A. W. w złożonym na rozprawie apelacyjnej oświadczeniu wniosła o oddalenie apelacji organu rentowego .

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie , po rozpoznaniu apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R., wyrokiem z dnia 15 stycznia 2014r. (sygn. akt III AUa 1182/13) uchylił zaskarżony wyrok , przekazując sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji . Podzielając w zupełności zarzuty zaskarżenia co do istotnych dla wyniku sporu wadliwości procedowania Sądu Okręgowego w Rzeszowie , skutkujących niewłaściwą oceną dowodów (naruszenie art.233 §1 k.p.c.) , a w efekcie przyjęciem co najmniej przedwczesnego rozstrzygnięcia końcowego , Sąd Apelacyjny równocześnie zauważał ,że już sam sposób uzasadnienia wyroku nie odpowiada przewidzianym w art. 328 § 2 k.p.c. wymogom. Tym samym nie wiadomym jest dlaczego i z jakich względów Sąd I instancji odmówił wiarygodności i mocy dowodowej pisemnym dowodom osobowym z opinii biegłych (w tym i opinii uzupełniającej biegłego lekarza ortopedy), przy oparciu się

w swoim zasadniczym dla wyniku sporu ustaleniu o niezdolności do pracy A. W. na odmiennych w swej końcowej wymowie od tych dowodów wyjaśnieniach ustnych w/w biegłego lekarza ortopedy. Co więcej –jak podkreślił Sąd Apelacyjny, powołując się w tym względzie na zapis protokołu rozprawy, na której złożone zostały ustne wyjaśnienia biegłego - biegły ten nie rozróżnia pojęć niepełnosprawności i niezdolności do pracy, a udzielane przez niego odpowiedzi były wręcz w pewien sposób sugerowane przez przewodniczącego składu. Równocześnie Sąd II instancji zwracał uwagę na sprzeczność twierdzeń w/w biegłego o mającej trwać nieprzerwanie od dnia urazu (złamania panewki stawu biodrowego w dniu 17 lipca 2003r.) do chwili obecnej niezdolności do pracy odwołującej z wynikami postępowania sądowego w sprawie IV U 838/07 Sądu Okręgowego w Rzeszowie, gdzie - także w oparciu

o opinię biegłego lekarza ortopedy- potwierdzone zostało odzyskanie przez wnioskodawczynię zdolności do pracy po dniu 31 marca 2007r. (dowód z akt w/w sprawy został dopuszczony w postępowaniu pierwszoinstancyjnym ,pozostając jednak poza oceną Sądu Okręgowego). Wszystkie powyższe uchybienia w procedowaniu Sądu

I instancji miały więc zostać naprawione przy ponownym rozpoznawaniu sprawy ,przy jednoczesnym zaleceniu Sądu Apelacyjnego ponowienia postępowania dowodowego z pominięciem już osoby biegłego lekarza ortopedy ,dotychczas opiniującego w sprawie . W podstawie prawnej wyroku Sądu II instancji powołany został art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie, po ponownym rozpoznaniu odwołania A. W. ,wyrokiem z dnia 28 stycznia 2015r. (sygn. akt IV U 181/14) oddalił odwołanie. Wypełniając w pełni zalecenia Sądu Apelacyjnego zwarte w uzasadnieniu powołanego wyżej wyroku z dnia 15 stycznia 2014r. Sąd Okręgowy pozyskał raz jeszcze opinie biegłych lekarzy : ortopedy, neurologa , specjalisty z zakresu medycyny pracy i okulisty , uznających wnioskodawczynię za zdolną do pracy –za wyjątkiem biegłego lekarza okulisty ,który

z uwagi na ujawnioną u odwołującej w dacie jego oględzin lekarskich jaskrę skutkującą istotnym ograniczeniem pola widzenia , uznał A. W. za częściowo niezdolną do pracy na okres 2 lat od daty badania (tj. na okres od 24 kwietnia 2014r. do 23 kwietnia 2016r.), po czym –przyjmując pełną miarodajność tych wszystkich dowodów osobowych (przy podkreśleniu zarówno fachowości biegłych jak i zupełności wydanych przez nich opinii) – w sposób ogólnikowy uznał ,iż odwołująca jako zdolna do pracy na dzień wydania zaskarżonej decyzji – nie może skutecznie ubiegać się

o dochodzone świadczenie rentowe. Jednocześnie Sąd Okręgowy oddalił wniosek odwołującej o przeprowadzenie dowodu z łącznej opinii wszystkich biegłych, uznając że okoliczności faktyczne sprawy zostały już dostatecznie wyjaśnione,

a wniosek ten jest jedynie wyrazem niezadowolenia wnioskodawczynie z niekorzystnego dla niej wydzwieku dotychczasowych odrębnych opinii biegłych (przy odnotowaniu, iż jednak w przypadku biegłych lekarzy ortopedy i neurologa była to opinia łączna). W podstawie prawnej wyroku powołane zostały art.12 i art.57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. 2013r., poz.1440 ze zm.), oraz art.477¹⁴ §1 k.p.c.

Wyrok Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie z dnia 28 stycznia 2015r. zaskarżony został przez wnioskodawczynię A. W. . W apelacji z dnia 11 marca 2015r., a także na rozprawie apelacyjnej w dniu 8 lipca 2015r. skarżąca- zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych Sądu I instancji polegający na odmowie uznania jej za niezdolną do pracy, pomimo opinii biegłego lekarza okulisty, a także bezzasadne oddalenie jej wniosku dowodowego

o przeprowadzenie dowodu z opinii łącznej wszystkich opiniujących dotąd w sprawie biegłych- wnosila o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez potwierdzenie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, względnie uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie i przekazanie po raz kolejny sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

Pozwany organ rentowy wniósł o oddalenia apelacji wnioskodawczynie

(oświadczenie pełnomocnika ZUS złożone zna rozprawie apelacyjnej).

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, rozpoznając apelację wnioskodawczynie A. W., zważył co następuje;

Wniesiony przez wnioskodawczynię środek zaskarżenia jest o tyle skuteczny w okolicznościach faktycznych sprawy, że uzasadnia skierowanie jej na nowo do rozpatrzenia przez pozwany organ rentowy z jednoczesnym umorzeniem prowadzonego postępowania sądowego, na podstawie art.477¹⁴ § 4 k.p.c. tu w zw. z art. 391 §1 k.p.c. – przy koniecznym dla tego postąpienia- uprzednim uchyleniu zaskarżonego wyroku Sądu I instancji (art.386 §3 k.p.c.) . Powyższe jest zaś skutkiem popełnionego przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie istotnego błędu w procedowaniu, polegającego na wydaniu orzeczenia co do istoty sprawy w sytuacji wystąpienia nowych okoliczności dotyczących stwierdzenia niezdolności do pracy odwołującej (w tym wypadku opinii biegłego okulisty dr n. med. A. B.) powstałych po dniu wydania zaskarżonej decyzji, co –stosownie do przywołanego wyżej art.477¹⁴ § 4 k.p.c. - winno było prowadzić do uchylenia już przez Sąd I instancji decyzji ZUS Oddziału w R.z dnia 24 lipca 2012r. z jednoczesnym przekazaniem sprawy do rozpoznania temu organowi rentowemu i umorzeniem postępowania sądowego. Jakkolwiek bowiem zasadą jest, że w sprawach o świadczenia rentowe ocena stanu zdrowia ubezpieczonych dokonywana jest przez sądy według stanu istniejącego

w dacie wydania zaskarżonych decyzji ZUS (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego dnia 9 października 2014r. II UK 11/14 LEX nr 1545033), a postępowanie sądowe ma jedynie charakter kontrolny i tym samym nie może uwzględniać zamian

w stanie zdrowia odwołujących zachodzących już na tym etapie postępowania odwoławczego (tak z kolei w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2004r. II UK 395/03 OSNP 2005/3/43), to jednak ustawodawca w powołanym wyżej art.477¹⁴ § 4 k.p.c. dopuścił taką możliwość z tym, że bezpośrednio przez sam organ rentowy

i w sytuacji uprzedniego stwierdzenia przez sąd wystąpienia tego rodzaju nowych okoliczności faktycznych dotyczących stanu zdrowia odwołujących, które mogą przemawiać za wystąpieniem ich niezdolności do pracy. W okolicznościach faktycznych przedmiotowej sprawy tego rodzaju „nowością” była zaś niewątpliwe w/w opinia biegłego okulisty dr n. med. A. B. w której opiniujący wprost stwierdził, że wnioskodawczynie A. W. jest częściowo niezdolna do pracy z powodu rozpoznanego dopiero aktualnie u niej nowego schorzenia okulistycznego tj. jaskry, która w sposób istotny ogranicza pole widzenia. Skoro więc Sąd Okręgowy w Rzeszowie pomimo tej treści opinii -uznanej nadto za w pełni miarodajną – zawyrokował i to w sposób niekorzystny dla odwołującej, to Sąd Apelacyjny – jako sąd merytoryczny rozpoznający sprawę niejako na nowo (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8

października 2014r. III UK 14/14 LEX nr 1541060) ,w ramach stawianego przez skarżącą zarzutu naruszenia prawa procesowego , był władny uchybiecie to naprawić (tak też wprost w wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 3 września 2014r. III AUa 2183/13 LEX nr 1509071) .

Z tego to więc względu i na podstawie powołanych na wstępie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego orzeczono jak w sentencji.,

Zarządzenie ;

1/(...)

2/ (...),

3/ (...)